

Sprawozdanie

komisji administracyjnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w petycyi osad Trościanka, Pilip i Wołowej o wydzielenie ich ze związku gminy Pererów powiatu kołomyjskiego i o utworzenie z nich samoistnej gminy.

Wysoki Sejmie!

Uchwałą z dnia 19. listopada 1889 przekazał Wysoki Sejm Wydziałowi krajowemu petycję osad Trościanki, Pilipy i Wołowej powiatu kołomyjskiego o wyłączenie ich ze związku gminy Pererowa i utworzenie z tych trzech osad samoistnej gminy do zbadania.

W wykonaniu tej uchwały przeprowadził Wydział krajowy szczegółowe dochodzenia na miejscu przez komisję ze swego ramienia wydelegowaną, a wyniki są następujące :

Osady Pererów, Trościanka, Pilipy i Wołowa połączone są dotychczas w jedną administracyjną gminę.

Oddalenie Pererowa od Wołowej wynosi, jak oględziny na miejscu wykazały, około milę, od Pilip prawie pół mili, a od Trościanki mniej jak ćwierć mili.

Osada Pererowa w całym kompleksie jest zupełnie oddzieloną od osad Trościanki, Pilip i Wołowej.

Naturalną granicą pomiędzy Pererowem a powyżej wymienionemi osadami, stanowiącą bardzo poważną przeszkodę komunikacyjną, jest górską rzeką Prut w jej górnym biegu.

Na rzece nie ma mostu i osady nie byłyby w żaden sposób w stanie wybudować takowego własnym kosztem.

Ztąd też w czasie wezbrania wód, co się często zdarza i często trwa dłużej, szczególnie w porze wiosennej, jest komunikacja zupełnie przerwana i ani ludzie, ani bydło na paszę nie mogą się na drugą stronę rzeki dostać.

Wobec tej przeszkody komunikacyjnej jest połączenie tych czterech osad w jedną gminę prawie nominalne, faktycznie są te osady rozłączone, a rozłączenie to uznają nawet poniekąd władze powiatowe, wydając, jak przedłożone akty udowadniają, odrębne polecenia dla Pererowa, a odrębne dla Trościanki, Pilip i Wołowej.

Połączenie wywołuje zresztą tylko wzajemną niechęć i rozdrażnienie.

Dalsze fakta, udowodniające rzeczywisty rozdział, są następujące:

I. Osada Pererowa ma swą własną szkołę, zaś osady Trościanka, Pilipy i Wołowa swą odrębną szkołę i swego własnego nauczyciela.

II. Osada Pererów stanowi odrębną parafię, osady, położone na lewej stronie Prutu, mają swe własne cerkwie i należą do parafii w Załuczu.

III. Osady Trościanka, Pilipy i Wołowa zajmują się odrębnie poborem podatków i dodatków, mają swą własną tabelę podatkową i odsyłają same zebrane podatki wprost do c. k. urzędu podatkowego.

IV. Zebrane dodatki do podatków w obrębie wymienionych osad obracają te osady na swe własne cele i utrzymują swoim własnym kosztem dla siebie pisarza gminnego i mają odrębny protokół podawczy. Pisaryja gminna jest w osadach o wiele lepiej prowadzona, niżeli w Pererowie, jak to komisya sprawdziła.

V. W Pererowie istnieje osobny obszar dworski, zaś osady mają własne obszary.

VI. Pererów ma osobny zarząd drogowy, a Trościanka, Pilipy i Wołowa własny.

VIII. W r. 1884 nastąpił rozdział do tego czasu wspólnej kasy pożyczkowej.

Z dalszych szczegółów, mających wpływ na ocenienie stanu rzeczy, zasługują na podniesienie:

Osady Pilipy, Trościanka i Wołowa mają razem 226 numerów, a Pererów 120 numerów.

Podatki bezpośrednie w gminie administracyjnej Pererów wynoszą 1.689 zł. 94 ct. Rada gminna składa się obecnie z 18 członków. Właściciel obszaru dworskiego w Pererowie i zastępca obszaru dworskiego w Pilipach i Wołowej złożyli deklarację, że zgadzają się na oddzielenie osady od gminy Pererowa i na utworzenie z tych osad samoistnej gminy. W Trościance nie ma obszaru dworskiego. Nadto Rada gminna gminy administracyjnej Pererowa, zebrana w należytych kompletach, uchwaliła na posiedzeniu z dnia 17. czerwca 1890 w obecności komisarza rządowego większością głosów, że zgadza się na oddzielenie osad Trościanki, Pilip i Wołowej.

Wydział powiatowy w Kołomyi, działając na zasadzie §. 100. ust. gm. i 36. ust. o Repr. pow., uchwalił na posiedzeniu z dnia 26. czerwca b. r., że rozdział Pererowa i osad jest konieczny i pożądanym.

W końcu złożyli zastępcy osad deklarację, że osady obowiązują się pokryć z własnych funduszy wszelkie koszta, jakieby wyniknąć mogły z przeprowadzenia rozdziału.

Pozostaje kwestya majątku gminnego.

Według przyznania obu stron spór wiodących i według inwentarzy majątku gminnego, niezbyt porządnie prowadzonych, składa się majątek administracyjnej gminy Pererowa z następujących części:

I. z budynku urzędu gminnego wraz z aresztem;

II. z obligacyi w nominalnej wartości 150 zł. i z drobnych kwot 41 zł. 15 ct., 15 zł. 82 ct., 2 zł. 50 ct., znajdujących się w Wydziale powiatowym.

Otóż zastępcy osad Trościanki, Wołowej i Pilip, choć koniecznie rozdział przeprowadzić, złożyli deklaracją, że zrzekają się wszelkich pretensyj do zakładowego majątku i pozostawiają go na własność osady Pererowa.

Prócz powyższego szczerze zakładowego majątku znajdują się w obrębie administracyjnej gminy Pererowa ekwiwalenta serwitutowe w pastwiskach, które jednak do zakładowego majątku gminy, jako takiej w myśl postanowień ustawy gminnej, nie należą.

Ekwiwalenta serwitutowe są prywatną własnością pewnych grup uprawnionych, do której inni członkowie gminy żadnego prawa nie mają.

I tak uprawnieni w osadach Pererowa i Trościanki są współwłaścicielami pastwiska o przestrzeni przeszło 350 morgów, z którego nadto mają prawo użytkowania obszar dworski w Pererowie i gr. kat. probostwo w Pererowie.

Uprawnieni w Pilipach są właścicielami pastwiska o obszarze 118 morgów, do którego inni członkowie gminy żadnego prawa nie mają.

Stosunki te uregulowane prawomocnymi orzeczeniami serwitutowymi pozostają oczywiście nienaruszone.

Wobec tego stanu rzeczy wnosi komisya administracyjna zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony pod ./. projekt do ustawy.

Lwów dnia 24. listopada 1890.

Przewodniczący:

Ziemiałkowski.

Sprawozdawca:

Teliszewski.

Ustawa

z dnia , . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o wyłączeniu osad Trościanki, Pilip i Wołowej ze związku gminy Pererowa w powiecie kołomyjskim i utworzenia z nich samoistnej gminy Trościanki.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Meogo Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam :

Art. I.

Osada Trościanka, Pilipy i Wołowa wyłączają się w ich dotychczasowych granicach po rzekę Prut ze związku gminy Pererowa, powiatu kołomyjskiego i stanowiąc mają odtąd samoistną gminę Trościanka.

Art. II.

Do chwili prawomocnego ukonstytuowania się nowych Reprezentacyj gminnych w gminach Pererów i Trościanka pozostaje dotychczasowa wspólna reprezentacya gminna w urzędowaniu.

Art. III.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.